

5-9 OCTOMBRIE 2020

ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I.	DOCUMENTE ADOPTATE DE CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ.....	2
1.	Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn (Regulamentul UE privind lemnul) - Raport bienal pentru perioada martie 2017 – februarie 2019 - COM (2020) 629 final din data de 02.10.2020.....	2
2.	Pachetul finanțele digitale.....	2
II.	ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA.....	4
1.	Crearea unui Spațiu european al educației până în 2025 și resetarea educației și formării pentru era digitală	4
2.	Un nou plan pentru sprijinirea tranziției verzi și digitale și a redresării economice a UE	5
3.	Comisia Europeană trimite Regatului Unit o scrisoare de punere în întârziere pentru încălcarea obligațiilor ce îi revin.....	8
4.	Acordul provizoriu de consolidare a protecției pasagerilor din transportul feroviar.....	9
5.	Lansarea platformei de cooperare globală, pentru combaterea defrișărilor.....	9
6.	Declarația Comisiei referitoare la consultarea statelor membre cu privire la propunerea de prelungire și de adaptare a Cadrului temporar privind ajutoarele de stat	10
7.	Comisia aprobă o garanție românească pentru împrumuturi în valoare de 19,3 mil EUR, menită să despăgubească TAROM ,pentru daunele suferite ca urmare a pandemiei de coronavirus.....	11
8.	Un plan economic și de investiții care să sprijine redresarea economică și convergența în Balcanii de Vest	12
9.	Comisia evaluează și stabilește prioritățile în materie de reforme ale țărilor dornice să adere la UE	13

I. DOCUMENTE ADOPTATE DE CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ

1. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn (Regulamentul UE privind lemnul) - Raport bienal pentru perioada martie 2017 – februarie 2019 - COM (2020) 629 final din data de 02.10.2020

Acest al treilea raport privind punerea în aplicare a EUTR relevă faptul că s-au înregistrat progrese după șase ani de la aplicarea sa. Toate țările respectă cerințele formale prevăzute de EUTR. În perioada de raportare, numărul de controale efectuate asupra operatorilor interni a rămas aproape identic comparativ cu perioada precedentă, în timp ce numărul controalelor asupra operatorilor importatori a crescut. În general, numărul sancțiunilor aplicate pentru încălcările EUTR ca procent din numărul total de controale efectuate a scăzut.

În pofida progreselor înregistrate, sunt necesare eforturi susținute pentru a asigura aplicarea uniformă și eficace a EUTR în toate țările. Punerea în aplicare neuniformă poate avea implicații potențiale în ceea ce privește atât eficacitatea legislației, cât și asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru operatorii de pe piață. Trebuie depuse eforturi suplimentare pentru a se asigura că domeniul de aplicare și calitatea controalelor efectuate reflectă o abordare mai coerentă la nivelul întregii UE.

Deși s-au înregistrat progrese în unele țări, adesea, nivelul actual al capacității tehnice și al resurselor (atât umane, cât și financiare) alocate autorităților competente nu corespunde nevoilor și trebuie să fie consolidat în majoritatea statelor membre pentru a spori numărul și calitatea verificărilor de conformitate. Pe baza experienței acumulate de statele membre, dovezile privind modul în care acordurile de parteneriat voluntar contribuie la punerea în aplicare a EUTR sunt limitate.

2. Pachetul privind finanțele digitale

1. COM (2020) 590 final: Prezenta comunicare conține un plan de acțiune prin care sunt stabilite principalele măsuri necesare pentru unirea piețelor de capital din Uniunea Europeană. Prin acest nou plan de acțiune, Comisia stabilește o listă de măsuri care să îi permită să înregistreze progrese decisive în direcția finalizării uniunii piețelor de capital. Măsurile prezentate iau în considerare și se bazează pe măsurile propuse de Comisie la 24 iulie pentru a permite ca piețele de capital să funcționeze în sprijinul redresării economice.

2. COM (2020) 591 final: Prezenta strategie identifică principalele priorități și obiective pentru finanțele digitale în Europa în următorii patru ani, pe baza răspunsurilor obținute în urma unor contacte ample cu părțile interesate. În acest sens, principalele linii de acțiune vor fi: eliminarea fragmentării de pe piața unică digitală; adaptarea cadrului de reglementare al UE pentru a facilita inovarea digitală; promovarea inovării bazate pe date în domeniul finanțelor prin crearea unui spațiu comun al datelor financiare; abordarea provocărilor și a riscurilor asociate transformării digitale.
3. COM (2020) 592 final: Prezenta strategie identifică principalele priorități și obiective ale plăților de retail în Europa în următorii patru ani, pe baza unor contribuții ample din partea tuturor părților interesate și ținând seama pe deplin de rezultatul consultării publice. Strategia se bazează pe 4 piloni principali: a) Pilonul 1 – soluții de plată preponderent digitale și instant, accesibile la nivel paneuropean: plățile instant ca „nouă normalitate”; o mai mare încredere a consumatorilor în plățile instant; soluții de plată dezvoltate în Europa care funcționează la nivel transfrontalier; valorificarea întregului potențial al zonei unice de plăți în euro (SEPA); valorificarea potențialului identității electronice (eID) pentru autentificarea clienților; ameliorarea nivelului de acceptare a plăților digitale; menținerea disponibilității monedei băncii centrale; b) Pilonul 2 - piețe ale plăților de retail inovatoare și competitive: valorificarea întregului potențial al Directivei privind serviciile de plată (DSP2); asigurarea unui nivel ridicat de securitate pentru plățile de retail în Europa; promovarea protecției consumatorilor; supravegherea și monitorizarea ecosistemului de plăți adaptate exigențelor viitorului; c) Pilonul 3 - sisteme de plăți de retail și alte infrastructuri de sprijin eficiente și interoperabile: sisteme și infrastructuri de plată interoperabile; un ecosistem de plăți deschis și accesibil; accesul la infrastructurile tehnice necesare; d) Pilonul 4 - plăți internaționale, inclusiv remiteri de bani, eficiente.
4. COM (2020) 593 final: Această propunere este parte a pachetului finanțelor digitale, un pachet de măsuri care să continue să susțină și să promoveze finanțele digitale în termeni de inovare și competitivitate, reducând riscurile în același timp. Propunerea referitoare la crypto-bunuri și la registrele tehnologice, însoțită de propuneri subsecvente sunt menite să se asigure că prezenta legislație nu prezintă obstacole față de dezvoltarea de noi tehnologii care să îndeplinească, în același timp, obiectivele de reglementare relevante (combaterea finanțării terorismului sau a spălării banilor).
5. COM (2020) 594 final: Propunerea care acoperă un program pilot pentru infrastructura piețelor bazate pe registre tehnologice sub formă de Regulament are patru obiective generale și interconectate: a) certitudine legală pentru piețele secundare aferente cripto-bunurilor, care se califică ca instrumente financiare care se dezvoltă în cadrul Uniunii Europene; b) susținerea inovării prin îndepărtarea obstacolelor de la aplicarea noilor tehnologii în sectorul financiar, pentru a sprijini Strategia Comisiei asupra finanțelor digitale; c) garantarea protecției consumatorilor și a investitorilor și a integrității pieței; d) asigurarea stabilității financiare. Proiectul pilot va institui garanții adecvate și măsuri specifice pentru asigurarea stabilității financiare. De asemenea, protecția consumatorilor și investitorilor nu vor face obiectul de la care ar putea fi exceptată o infrastructură de piață bazată de registre electronice
6. COM (2020) 595 final: Prezentul Regulament are în vedere consolidarea securității cibernetice în serviciile financiare și abordează riscurile operaționale mai extinse. De asemenea, Regulamentul reprezintă un răspuns la Sfatul tehnic comun din 2019 al Autorității Europene de Supervizare care a solicitat Comisiei o abordare mult mai coerentă în adresarea riscurilor Digitalizării sau Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor în domeniul financiar,

prin consolidarea rezilienței operaționale digitale a industriei serviciilor financiare printr-o inițiativă a UE sectorială specifică.

7. COM (2020) 596 final: Scopul prezentei propuneri de Directivă îl reprezintă necesitatea de a furniza o certitudine legală referitoare la crypto bunuri și să fie îndeplinite obiectivele de întărire a rezilienței operaționale digitale, prin stabilirea unei excepții temporare pentru facilitățile de tranzacționare multilaterale și să amendeze sau să clarifice anumite prevederi existente în Directivele cu privire la serviciile financiare în UE.

II. STIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA

1. Crearea unui Spațiu european al educației până în 2025 și resetarea educației și formării pentru era digitală

Comisia a adoptat astăzi două inițiative ce vor consolida contribuția educației și formării la redresarea UE în urma crizei provocate de coronavirus și vor sprijini construirea unei Europe verzi și digitale. Creionând o viziune asupra Spațiului european al educației, ce va prinde formă până în 2025, Comisia propune noi inițiative, mai multe investiții și o cooperare mai strânsă între statele membre, pentru a-i ajuta pe toți europenii, de toate vârstele, să beneficieze de oferta bogată pusă la dispoziție de UE, în materie de educație și formare. Comisia a adoptat, de asemenea, un nou Plan de acțiune pentru educația digitală, ce reflectă învățămintele desprinse din criza provocată de coronavirus și schițează planul unui ecosistem educațional digital de înaltă performanță, cu competențe digitale dezvoltate pentru transformarea digitală.

Comunicarea privind Spațiul european al educației prezintă modalitățile prin care cooperarea poate îmbogăți și mai mult calitatea, caracterul incluziv și dimensiunea digitală și ecologică a sistemelor educaționale ale statelor membre. Documentul prezintă acțiunile prin care statele membre pot crea un Spațiu european al educației bazat pe libertatea celor care studiază și a cadrelor didactice de a învăța și de a lucra pe întregul continent și pe libertatea instituțiilor de învățământ de a se asocia între ele în Europa și dincolo de granițele acesteia.

Spațiul european al educației are la bază șase dimensiuni: calitatea, incluziunea și egalitatea de gen, tranzițiile verzi și digitale, cadrele didactice, învățământul superior și o Europă mai puternică la nivel mondial. Inițiativele vor analiza, printre altele, diferite modalități de îmbunătățire a calității, în special în ceea ce privește competențele de bază și cele digitale, de dezvoltare a caracterului incluziv al educației școlare și atenția față de aspectele de gen, precum și de ameliorare a rezultatelor școlare. Totodată, ele vor contribui la o mai bună înțelegere a schimbărilor climatice și a sustenabilității, vor încuraja ecologizarea infrastructurii educaționale, vor sprijini profesia de cadru didactic, vor dezvolta în continuare universitățile europene și vor consolida conectivitatea dintre instituțiile de învățământ și de formare.

Comunicarea descrie, de asemenea, mijloacele și etapele necesare pentru crearea Spațiului european al educației până în 2025, cu sprijinul Planului european de redresare economică (Next Generation EU) și al programului Erasmus+. În același timp, ea propune un cadru de cooperare cu statele membre și cu părțile interesate din domeniul educației,

inclusiv o structură de raportare și de analiză, cu obiective educaționale stabilite, pentru încurajarea și urmărirea reformelor. Eforturile de creare a Spațiului european al educației vor merge mână în mână cu Agenda pentru competențe în Europa, cu politica reînnoită de educație și formare profesională și cu Spațiul european de cercetare.

Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027) propune un set de inițiative pentru o educație digitală de înaltă calitate, incluzivă și accesibilă în Europa. Este un apel la acțiune pentru o cooperare mai strânsă între statele membre la nivel european, precum și între părțile interesate, pentru a face ca sistemele de educație și formare profesională să fie cu adevărat adecvate pentru era digitală. Criza provocată de coronavirus a plasat învățarea la distanță în centrul practicilor educaționale. A ieșit astfel în evidență nevoia presantă de îmbunătățire a educației digitale, ca obiectiv strategic esențial pentru un proces de predare și de învățare de înaltă calitate în era digitală. Acum, după ce s-a depășit faza de urgență impusă de izbucnirea pandemiei, avem nevoie de o abordare strategică și pe termen mai lung, în ceea ce privește educația și formarea digitale.

Planul de acțiune are două priorități strategice pe termen lung: (i) promovarea dezvoltării unui ecosistem educațional digital de înaltă performanță și (ii) dezvoltarea competențelor digitale pentru transformarea digitală. Pentru consolidarea cooperării și a schimburilor în domeniul educației digitale la nivelul UE, Comisia va crea un Pol european pentru educația digitală, ce va promova colaborarea și sinergiile dintre domeniile de politică relevante pentru educația digitală, va crea o rețea de servicii naționale de consiliere și va consolida dialogul dintre părțile interesate din sectorul public și din cel privat.

Ambele inițiative vor alimenta, de asemenea, cel de al treilea Summit european pentru educație, pe care Comisia îl va găzdui online în data de 10 decembrie și care va reuni miniștrii și principalele părți interesate, pentru a discuta despre modalitățile prin care educația și formarea pot fi adaptate erei digitale.

2. Un nou plan pentru sprijinirea tranziției verzi și digitale și a redresării economice a UE

Comisia Europeană a adoptat o comunicare privind un nou Spațiu european de cercetare pentru domeniul cercetării și al inovării. Bazat pe excelență, competitiv, deschis și orientat spre talente, noul Spațiu european de cercetare va îmbunătăți peisajul european al cercetării și al inovării, va accelera tranziția UE către neutralitate climatică și către poziția de lider în domeniul digital, va sprijini redresarea ei de pe urma impactului crizei cauzate de noul coronavirus asupra societății și economiei.

Comisia a stabilit obiective strategice și acțiuni de pus în aplicare, în strânsă cooperare cu statele membre, pentru acordarea unei priorități investițiilor și reformelor în cercetare și inovare, pentru îmbunătățirea accesului cercetătorilor din întreaga UE la excelență în cercetare și pentru a permite rezultatelor cercetării să ajungă pe piață și în economia reală. În plus, comunicarea va promova și mai mult mobilitatea cercetătorilor, competențele lor și oportunitățile de dezvoltare a carierei lor în interiorul UE, egalitatea de gen, precum și un acces mai bun la activități științifice finanțate din fonduri publice și evaluate inter pares.

Margrethe Vestager, vicepreședinte executiv pentru o Europă pregătită pentru era digitală, a declarat: *„UE este deja lider în domeniul inovării, prin excelența sa în materie de cercetare și știință. Dorim să avansăm în aceste domenii și ne intensificăm eforturile ca să realizăm inovații radicale orientate către piață, ce vor contribui la o Europă digitală și verde și vor stimula creșterea, crearea de locuri de muncă și competitivitatea noastră pe scena mondială. Astăzi, ne fixăm o nouă ambiție pentru un Spațiu european de cercetare, care să faciliteze cooperarea și să contribuie la o industrie europeană mai competitivă.”*

Mariya Gabriel, comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, a declarat: *„Trăim într-o perioadă în care activitățile științifice necesită colaborări mai rapide și mai eficiente. Trebuie să consolidăm Spațiul european de cercetare. Un spațiu care să înglobeze întreaga Europă, deoarece cunoașterea nu are limite teritoriale, deoarece cunoștințele științifice se dezvoltă prin colaborări, iar cunoștințele sunt fiabile în cazul în care calitatea acestora este examinată transparent. De asemenea, acest spațiu are mai multe șanse să atingă niveluri de vârf ale excelenței și să sprijine o industrie inovatoare care își asumă riscuri în vederea creării unui viitor solid, verde și digital.”*

Lansat în 2000, Spațiul european de cercetare a înregistrat realizări majore în ultimii ani. Totuși, contextul de astăzi ne determină să regândim modul în care trebuie să îi consolidăm rolul, să îi definim și să îi punem în aplicare mai bine obiectivele esențiale, dar și să îl facem mai atractiv ca spațiu comun, pentru obținerea unor rezultate valoroase în materie de cercetare și inovare. În plus, Europa se confruntă în prezent cu provocări societale, ecologice și economice semnificative, ce sunt agravate de criza provocată de noul coronavirus. Cercetarea și inovarea sunt, prin urmare, cruciale pentru abordarea acestor provocări, asigurând redresarea economică a Europei și accelerând tranzițiile verzi și digitale.

Pornind de la poziția de lider a Europei în materie de inovare și de la excelența sa științifică, noul Spațiu european de cercetare urmărește să stimuleze o mai bună coordonare și cooperare între UE, statele sale membre și sectorul privat; să conducă la mai multe investiții în cercetare și inovare; să consolideze mobilitatea cercetătorilor, a expertizei lor și a fluxului de cunoștințe;

Comunicarea definește patru obiective strategice:

- prioritate pentru investițiile și reformele în domeniul cercetării și inovării, pentru favorizarea tranziției verzi și digitale, cu scopul sprijinirii redresării economice a Europei și creșterii competitivității;
- sprijinul UE pentru cercetare și inovare este prevăzut prin diverse programe, cum ar fi Orizont Europa, politica de coeziune și Next Generation EU (UE - generația viitoare). Pentru realizarea schimbărilor pozitive necesare și pentru asigurarea calității rezultatelor, sprijinul UE trebuie completat cu investiții din partea statelor membre și a sectorului privat. Comunicarea reafirmă obiectivul de 3% din PIB, care să fie investit în cercetarea și inovarea din UE și îndeamnă la amplificarea cooperării între statele membre și la alinierea eforturilor naționale, prin stabilirea unui obiectiv de 5% din fondurile publice de la nivel național, pentru programe comune de cercetare și dezvoltare și pentru parteneriate europene, până în 2030;
- principiul excelenței, ce implică faptul că cei mai buni cercetători cu cele mai bune idei pot obține finanțare, rămâne piatra de temelie pentru toate investițiile din cadrul Spațiului european de cercetare;

- îmbunătățirea accesului la facilități și infrastructuri excelente pentru cercetătorii din întreaga UE.

Investițiile statelor membre în cercetare și inovare rămân inegale, ceea ce se traduce prin discrepanțe în ceea ce privește excelența științifică și rezultatele inovării, discrepanțe ce trebuie eliminate. UE sprijină deja țările rămase în urmă, inclusiv prin acordarea de sprijin personalizat, iar Orizont Europa va continua să asigure acest sprijin, prin colaborări mai strânse cu partenerii mai experimentați, pentru îmbunătățirea accesului la excelență în cercetare. Comisia propune ca statele membre, care se situează sub media UE a investițiilor în cercetare și inovare ca procentaj din PIB, să își îndrepte eforturile înspre creșterea investițiilor lor cu 50%, în următorii 5 ani. În acest scop, vor fi create oportunități de mobilitate, pentru ca cercetătorii să aibă acces la excelență în cercetare și să își lărgască experiența prin intermediul unor programe specifice de formare și mobilitate, care să implice industria și mediul academic. Pentru a reflecta progresele înregistrate în direcția cercetării bazate pe excelență, este necesar ca statele membre care se situează sub media UE în ceea ce privește publicațiile foarte citate să își reducă diferența față de media UE, cu cel puțin o treime în următorii 5 ani.

Transferul rezultatelor către economie, pentru stimularea investițiilor întreprinderilor și pătrunderea pe piață a rezultatelor cercetării, precum și pentru promovarea competitivității și rolului de lider al UE în mediul tehnologic la nivel mondial.

În vederea accelerării transferului rezultatelor cercetării către economia reală și a sprijinirii punerii în aplicare a noii strategii industriale, Comisia va încuraja și va îndruma elaborarea unor planuri de tehnologii comune împreună cu industria, care să permită atragerea mai multor investiții private în proiecte internaționale de importanță majoră. Astfel se va favoriza dezvoltarea unor tehnologii competitive în domenii strategice esențiale, asigurând în același timp o prezență europeană mai puternică pe scena mondială.

În paralel, în urma unui exercițiu de monitorizare detaliat, Comisia va analiza posibilitatea de creare a unui cadru de colaborare în rețea, care să se bazeze pe entitățile și capacitățile existente, cum ar fi centrele de excelență sau centrele de inovare digitală, pentru facilitarea colaborării și schimbului de bune practici până în 2022. Tot în acest interval de timp de doi ani, Comisia va actualiza și va elabora principii directoare, ce vor garanta că inovarea poate fi valorizată și recompensată, precum și un cod de practici pentru utilizarea inteligentă a proprietății intelectuale, pentru asigurarea accesului la o protecție efectivă și accesibilă a proprietății intelectuale.

UE va urmări să îmbunătățească oportunitățile de dezvoltare a carierei, în scopul atragerii și reținerii celor mai buni cercetători în Europa, precum și stimulării cercetătorilor să urmeze o carieră în afara mediului academic. În acest scop, UE va pune la dispoziție totodată, până la sfârșitul anului 2024, în parteneriat cu statele membre și cu organizațiile de cercetare, un set de instrumente de sprijin pentru carierele cercetătorilor. Acest set de instrumente va consta în următoarele elemente: un cadru al competențelor cercetătorilor pentru a identifica competențele și neconcordanțele principale; un program de mobilitate pentru sprijinirea schimbului și mobilității cercetătorilor din industrie și mediul academic; formare specifică și oportunități de dezvoltare profesională în cadrul programului Orizont Europa și, un portal de tip „ghișeu unic” pentru ca cei interesați să găsească mai ușor informații și să își gestioneze mai ușor învățarea și carierele.

UE va acționa în direcția îndeplinirii obiectivelor strategice de mai sus, în strânsă cooperare cu statele membre, prin intermediul a 14 acțiuni ce sunt legate între ele și care vor juca un rol important în realizarea Spațiului european de cercetare. În plus, Comisia va organiza un forum european pentru tranziție, un forum de discuții strategice cu statele membre pe care le va sprijini în punerea coerentă în aplicare a acestor patru obiective. De asemenea, Comisia va propune, până în prima jumătate a anului 2021, ca statele membre să adopte un Pact pentru cercetare și inovare în Europa, care să le consolideze angajamentul față de politicile și principiile comune și care să indice domeniile în care vor dezvolta împreună acțiuni prioritare.

Ca parte a inițiativelor sale de sprijinire a redresării economice și de construire a unei Europe verzi și digitale, Comisia a adoptat, în plus față de noul Spațiu european de cercetare, un nou Plan de acțiune pentru educația digitală pentru adaptarea sistemelor de educație și formare la era digitală, precum și o comunicare privind Spațiul european al educației, ca factor de stimulare a creării de locuri de muncă și a creșterii economice.

3. Comisia Europeană trimite Regatului Unit o scrisoare de punere în întârziere pentru încălcarea obligațiilor ce îi revin

Trimiterea acestei scrisori marchează începutul unei proceduri oficiale împotriva Regatului Unit de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ce îi revin, acesta având la dispoziție o lună, pentru a răspunde scrisorii trimise la 1 octombrie.

Articolul 5 din Acordul de retragere prevede că Uniunea Europeană și Regatul Unit trebuie să ia toate măsurile corespunzătoare, pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor ce rezultă din acordul în cauză și să se abțină de la orice măsuri ce ar putea pune în pericol realizarea acestor obiective. Ambele părți au obligația de a coopera cu bună-credință, în îndeplinirea sarcinilor ce rezultă din Acordul de retragere.

La 9 septembrie 2020, guvernul Regatului Unit a depus un proiect de lege (denumit în continuare „proiectul de lege privind piața internă a Regatului Unit”, United Kingdom Internal Market Bill) care, dacă ar fi adoptat, ar încălca în mod flagrant Protocolul privind Irlanda și Irlanda de Nord, întrucât ar permite autorităților britanice să nu țină seama de efectele juridice ale dispozițiilor de fond ale protocolului în temeiul Acordului de retragere. Reprezentanții guvernului Regatului Unit au recunoscut această încălcare, afirmând că obiectivul urmărit este de a permite Regatului Unit să se sustragă în mod permanent obligațiilor ce decurg din protocol. Guvernul Regatului Unit nu a retras părțile controversate ale proiectului de lege, în pofida solicitărilor Uniunii Europene. Procedând astfel, Regatul Unit și-a încălcat obligația de a acționa cu bună-credință, astfel cum se prevede la articolul 5 din Acordul de retragere. În plus, a lansat un proces care – în cazul în care proiectul de lege este adoptat – ar împiedica punerea în aplicare a Acordului de retragere. Prin urmare, Comisia a lansat o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, în conformitate cu dispozițiile Acordului de retragere.

Până la sfârșitul acestei luni, Regatul Unit trebuie să își prezinte observațiile cu privire la scrisoarea de punere în întârziere. După examinarea acestor observații sau dacă nu se transmit observații, Comisia poate emite, dacă este cazul, un aviz motivat.

4. Acordul provizoriu de consolidare a protecției pasagerilor din transportul feroviar

Parlamentul European și Consiliul au ajuns la un acord provizoriu privind modernizarea drepturilor călătorilor din transportul feroviar. Comisarul pentru mobilitate și transport, Adina Vălean, a declarat: *„După trei ani de negocieri și de cooperare cu Parlamentul European și cu Consiliul, avem, în sfârșit, un acord cu privire la drepturile călătorilor din transportul feroviar. Noul regulament înseamnă o mai bună protecție a pasagerilor europeni în caz de întârzieri, anulări, legături pierdute sau discriminare. Aceasta înseamnă, de asemenea, mai multă încredere în companiile feroviare. Salut în special progresele care s-au făcut pentru a răspunde mai bine nevoilor persoanelor cu handicap sau cu mobilitate redusă, precum și claritatea juridică pe care am dobândit-o atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi.”*

Acordul asigură o mai bună protecție a pasagerilor în caz de întrerupere a călătoriei și clarifică normele de aplicare și tratare a plângerilor. De asemenea, oferă acces mai bun la informații și îmbunătățește semnificativ drepturile pasagerilor cu handicap sau cu mobilitate redusă. În plus, noile norme vor asigura mai multe spații pentru biciclete. Trenurile noi și trenurile ce au fost supuse unor renovări majore vor trebui să dispună de spațiu dedicat pentru transportarea unui număr adecvat de biciclete.

În cele din urmă, acordul propus clarifică circumstanțele extraordinare (precum condițiile meteorologice extreme sau pandemia), în care operatorii ar fi scutiți de obligația de a plăti despăgubiri, întrucât aceștia nu ar fi în măsură nici să evite astfel de evenimente, nici să împiedice consecințele acestora. Însă, în astfel de cazuri, pasagerii au întotdeauna dreptul la rambursarea în totalitate a sumei plătite pentru bilete, la redirectionare și la asistență. Acest lucru este în conformitate cu legislația aplicabilă altor moduri de transport.

Adoptarea propunerii Comisiei va spori atractivitatea transportului feroviar ca mod de transport durabil, în conformitate cu propunerea noastră de promovare a Anului european al căilor ferate în 2021 și cu obiectivele Pactului verde european. În 2017, Comisia a propus actualizarea normelor privind transportul feroviar de pasageri în UE. Cei doi colegiuitori trebuie să adopte în mod formal acordul, înainte ca acesta să devină act cu putere de lege.

5. Lansarea platformei de cooperare globală, pentru combaterea defrișărilor

Comisia Europeană face un pas înainte, în eforturile sale de combatere a defrișărilor la nivel mondial. Noua platformă multipartită, pentru protejarea și refacerea pădurilor la nivel mondial, reunește un număr fără precedent de părți interesate și expertiză – statele membre ale UE, cele mai importante ONG-uri din domeniul protecției pădurilor, organizații industriale, organizații internaționale și țări din afara Europei, inclusiv cele mai mari piețe de consum din afara UE și unele dintre țările care se confruntă cu distrugeri semnificative ale pădurilor lor.

Noua platformă se dorește a fi un forum de promovare a schimburilor între părțile interesate, pentru construirea unor alianțe, determinarea și împărtășirea angajamentelor de reducere, în mod semnificativ, a defrișărilor.

Comisarul pentru mediu, oceane și pescuit, Virginijus Sinkevičius, a declarat: *„Pădurile sunt indispensabile pentru bunăstarea tuturor locuitorilor de pe Pământ și, cu toate acestea, le pierdem într-un ritm alarmant. UE este hotărâtă să acționeze pentru schimbarea acestui curs, utilizând toate instrumentele de care dispune, pentru a contribui la protejarea pădurilor lumii. Dar nu putem îndeplini singuri acest obiectiv. Sper că această platformă a celor mai relevanți actori va fi un catalizator excelent pentru cooperarea în vederea stopării și a inversării tendinței de defrișare.”*

În plus, platforma este menită să servească drept instrument de elaborare a politicilor, din care Comisia să se informeze, pe parcursul lucrărilor sale, cu privire la o propunere legislativă de reducere la minimum a riscului de despădurire, asociat cu produse vândute pe piața UE, planificată pentru al doilea trimestru al anului 2021. Acest angajament a fost asumat în Pactul verde european, în Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030, în Strategia „De la fermă la consumator” și în Comunicarea privind intensificarea acțiunilor UE împotriva defrișărilor și a degradării pădurilor. În cursul lunii septembrie, a fost lansată o consultare publică, ce se va desfășura până la 10 decembrie 2020.

6. Declarația Comisiei referitoare la consultarea statelor membre cu privire la propunerea de prelungire și de adaptare a Cadrului temporar privind ajutoarele de stat

Comisia Europeană a trimis statelor membre, spre consultare, un proiect de propunere vizând prelungirea, până la 30 iunie 2021 și adaptarea domeniului de aplicare a Cadrului temporar privind ajutoarele de stat, adoptat la 19 martie 2020, cu scopul sprijinirii economiei, în contextul pandemiei de COVID-19.

Margrethe Vestager, vicepreședintele executiv responsabil cu politica în domeniul concurenței, a declarat: *„În ultimele șapte luni, Cadrul temporar privind ajutoarele de stat a deschis calea către un potențial sprijin din partea statelor membre, în valoare de aproape 3 000 mld EUR, pentru întreprinderile cele mai afectate de criza provocată de pandemia de COVID-19. Efectele crizei se vor mai resimți o vreme. Iată de ce propunem prelungirea Cadrului temporar, până la jumătatea anului viitor și adaptarea acestuia la nevoile continue ale întreprinderilor, protejând, în același timp, piața unică a UE. Vom decide cu privire la calea de urmat, ținând seama de opiniile tuturor statelor membre.”*

În paralel, lucrăm la o soluție care să permită redresarea verde și digitală a Europei – normele noastre privind ajutoarele de stat vor juca un rol important în ghidarea statelor membre, pentru asigurarea faptului că fondurile publice limitate sunt bine direcționate, nu descurajează investițiile private și profită de avantajele concurenței efective. Astfel cum s-a anunțat deja la momentul adoptării Cadrului temporar în martie 2020, Comisia evaluează în prezent necesitatea prelungirii acest cadru, dincolo de data până la care este valabil acum, respectiv 31 decembrie 2020, pe baza unor considerente importante, ce țin de politica de concurență sau a unor considerente economice importante.

Comisia a trimis statelor membre spre consultare un proiect de propunere care vizează:

- prelungirea dispozițiilor Cadrului temporar cu menținerea limitelor actuale (inclusiv în ceea ce privește sprijinul pentru asigurarea lichidității), pentru o perioadă suplimentară de șase luni, până la 30 iunie 2021 – obiectivul este acela de a le permite statelor membre să sprijine întreprinderile, în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19, în special în cazurile în care necesitatea sau capacitatea de a utiliza Cadrul temporar nu s-a materializat integral până în prezent, asigurând totodată condiții de concurență echitabile;
- extinderea domeniului de aplicare a Cadrului temporar, având în vedere incertitudinea economică persistentă și nevoile întreprinderilor cu pierderi semnificative ale cifrei de afaceri, oferindu-le statelor membre posibilitatea de a contribui la costurile fixe ale întreprinderilor care nu sunt acoperite de veniturile înregistrate – sprijinirea acestor întreprinderi printr-o contribuție temporară la o parte din costurile înregistrate are ca scop prevenirea deteriorării capitalului lor, menținerea activității economice a acestora și asigurarea unei baze solide, care să le permită să se redreseze;
- adaptarea condițiilor pentru măsurile de recapitalizare din Cadrul temporar, în special a condițiilor pentru încetarea participării statului în întreprinderile în care statul era acționar existent înainte de recapitalizare – modificările propuse ar permite încetarea participării statului la capitalul social al unor astfel de întreprinderi, printr-o evaluare independentă, menținând totodată garanțiile care să asigure concurența efectivă pe piața unică.

7. Comisia aprobă o garanție românească pentru împrumuturi în valoare de 19,3 mil EUR, menită să despăgubească TAROM, pentru daunele suferite ca urmare a pandemiei de coronavirus

Comisia Europeană a aprobat, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, o garanție pentru împrumuturi de până la aproximativ 19,3 mil EUR (aproximativ 94 mil RON) în favoarea companiei aeriene de stat TAROM. Prin această măsură, se urmărește despăgubirea companiei aeriene, pentru pierderile cauzate în mod direct de pandemia de coronavirus și de restricțiile de călătorie impuse de România și de alte țări de destinație, pentru limitarea răspândirii virusului, în perioada cuprinsă între 16 martie 2020 și 30 iunie 2020. Aceste restricții au forțat Tarom să anuleze majoritatea zborurilor sale regulate și a cauzat pierderi majore, în ceea ce privește cifra de afaceri.

Sprijinul public va lua forma unei garanții pentru împrumut (împrumuturi) de pe piață. Comisia a evaluat măsura, în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care îi permite Comisiei să aprobe măsurile de ajutor de stat acordate de statele membre, pentru despăgubirea (sub formă de scheme) a anumitor întreprinderi sau sectoare specifice, pentru daune cauzate în mod direct de evenimente extraordinare, precum pandemia de coronavirus.

Comisia a constatat, în special, că măsura aplicată de România va compensa daunele direct legate de pandemia de coronavirus. O societate de audit extern independentă se va asigura că ajutorul nu depășește valoarea prejudiciului suferit în perioada cuprinsă între 16 martie și 30 iunie 2020. În urma auditului, orice sprijin public primit de TAROM în

plus față de prejudiciul efectiv suferit va trebui returnat României. Prin urmare, riscul de supracompensare este exclus.

De asemenea, Comisia a constatat că măsura este proporțională, deoarece compensația nu depășește ceea ce este necesar pentru acoperirea daunelor. Pe această bază, Comisia a concluzionat că măsura adoptată de România este în conformitate cu normele UE privind ajutorul de stat.

8. Un plan economic și de investiții care să sprijine redresarea economică și convergența în Balcanii de Vest

Comisia Europeană a adoptat un amplu Plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest, ce urmărește să stimuleze redresarea economică pe termen lung a regiunii, să sprijine tranziția verde și digitală, precum și să promoveze integrarea regională și convergența cu Uniunea Europeană.

Înaltul Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate și vicepreședintele Comisiei Europene, Josep Borrell, a declarat următoarele: *„Cetățenii Balcanilor de Vest fac parte din Europa și avem interesul comun să îi ajutăm pe acești șase parteneri să avanseze pe calea aderării la UE. Prin intermediul Planului economic și de investiții, sprijinim evaluarea efectuată în cadrul pachetului de extindere cu acțiuni, oferind un sprijin profund și puternic, pentru redresarea economică și reformă – pentru o regiune a Balcanilor de Vest mai modernă, mai verde și mai prosperă, care să ofere condiții mai bune cetățenilor lor, pe drumul lor către UE.”*

În acest context, comisarul european pentru vecinătate și extindere, Olivér Várhelyi, a declarat: *„Astăzi prezentăm Planul nostru economic și de investiții pentru Balcanii de Vest, pentru stimularea dezvoltării economice și redresarea regiunii. Vom mobiliza până la 9 mld EUR, sub formă de finanțare pentru inițiative emblematică în materie de investiții în domeniile transporturilor, energiei și tranziției verzi și digitale, pentru crearea creșterii economice durabile și a locurilor de muncă. Planul oferă, de asemenea, o cale pentru o integrare economică regională de succes, pentru contribuirea la intensificarea ritmului progreselor realizate în direcția convergenței cu UE și pentru eliminarea decalajului de dezvoltare, dintre regiunile noastre, accelerând, în ultimă instanță, procesul de integrare europeană. Acest plan ar trebui să contribuie la transformarea Balcanilor de Vest în una dintre cele mai atractive regiuni pentru investiții din întreaga lume. Punerea în aplicare va trebui, desigur, să meargă mână în mână cu reformele.”*

Planul economic și de investiții stabilește un pachet substanțial de măsuri de investiții pentru regiune, în valoare de până la 9 mld EUR, ce vor sprijini conectivitatea durabilă, capitalul uman, competitivitatea și creșterea favorabilă incluziunii, precum și dubla tranziție verde și digitală.

În paralel cu Planul de investiții economice pentru sprijinirea regiunii, Comisia a prezentat orientări privind punerea în aplicare a Agendei verzi pentru Balcanii de Vest, ce se preconizează că va fi adoptată în cadrul summitul Balcanilor de Vest, ce va avea loc la Sofia, în noiembrie 2020. Aceasta prevede acțiuni organizate în jurul a cinci piloni, și anume: (i) acțiunile climatice, inclusiv decarbonizarea, energia și mobilitatea; (ii) economia circulară, abordând în special deșeurile, reciclarea, producția durabilă și utilizarea eficientă a resurselor; (iii), biodiversitatea, vizând protejarea și refacerea bogăției naturale a regiunii; (v), combaterea poluării aerului, a apei și a solului și (v)

sistemele alimentare durabile și zonele rurale. Digitalizarea va fi un factor-cheie de care vor depinde cei cinci piloni de mai sus, în concordanță cu conceptul dublei tranziții verzi și digitale.

Planul identifică zece inițiative emblematice în materie de investiții, ce vor sprijini principalele conexiuni rutiere și feroviare din regiune, energia din surse regenerabile și tranziția de la energia obținută pe bază de cărbune, renovarea clădirilor publice și private, pentru sporirea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, infrastructura pentru gestionarea deșeurilor și a apelor uzate, precum și implementarea infrastructurii de bandă largă. Alte inițiative emblematice includ investiții sporite în sectorul privat, pentru stimularea competitivității și a inovării, în special a competitivității și inovării întreprinderilor mici și mijlocii și, o Garanție pentru tineret.

Pe lângă finanțarea semnificativă pe care o acordă regiunii prin intermediul granturilor, UE îi poate oferi acesteia garanții care să contribuie la reducerea costurilor de finanțare, atât pentru investițiile publice, cât și pentru cele private și care să reducă riscul suportat de investitori. Se preconizează că sprijinul acordat prin intermediul noului Mecanism de garantare pentru Balcanii de Vest, din cadrul Garanției pentru acțiuni externe a UE și al Fondului european pentru dezvoltare durabilă Plus, va putea să mobilizeze investiții în valoare de până la 20 mld EUR, în următorul deceniu.

Pachetul de măsuri de investiții va fi un factor determinant, ce va facilita stimularea investițiilor publice și private în regiune, prin intermediul instituțiilor financiare europene și internaționale.

O mai bună conectare a economiilor Balcanilor de Vest în cadrul regiunii și cu UE necesită un angajament ferm din partea Balcanilor de Vest în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor fundamentale, aprofundarea integrării economice regionale și dezvoltarea unei piețe regionale comune pe baza acquis-ului UE, astfel încât regiunea să devină mai atractivă pentru investiții.

Comisia sprijină eforturile guvernelor din regiune în elaborarea unei noi viziuni pentru crearea unui spațiu economic regional, care se preconizează că va fi aprobată în cadrul summitului de la Sofia, din luna noiembrie 2020. UE va depune eforturi pentru ca regiunea să se apropie mai mult de piața unică a UE. Buna guvernanță este fundamentul creșterii economice durabile; prin urmare, stimularea investițiilor și creșterea economică vor fi posibile doar dacă Balcanii de Vest se vor angaja, în mod ferm, pe calea reformelor fundamentale, în concordanță cu valorile europene și, dacă vor realiza aceste reforme.

9. Comisia evaluează și stabilește prioritățile în materie de reforme ale țărilor dornice să adere la UE

Comisia a adoptat Comunicarea privind politica de extindere a UE și pachetul din 2020 privind extinderea: rapoartele anuale, care evaluează modul în care țările din Balcanii de Vest și Turcia pun în practică reformele fundamentale, sunt prezentate împreună cu recomandări și orientări mai clare și precise, adresate partenerilor respectivi, cu privire la etapele următoare, în conformitate cu metodologia consolidată referitoare la procesul de extindere.

Înalt Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate și vicepreședintele Comisiei, Josep Borrell, a declarat următoarele: *„Cetățenii țărilor din Balcanii de Vest fac parte din Europa, iar locul lor este în Uniunea Europeană. Rapoartele prezentate astăzi, în legătură cu pachetul privind extinderea, oferă o evaluare riguroasă, ce indică viitoarea direcție de acțiune, evidențiind ceea ce s-a realizat deja și ce mai rămâne de realizat, cu prețul unor eforturi deosebite.”*

Prezentând pachetul anual privind extinderea, comisarul UE pentru politica de vecinătate și extindere, Olivér Várhelyi, a făcut următoarele remarci: *„De îndată ce actuala Comisie și-a preluat mandatul, am acționat pentru a le reda încredere în procesul de aderare atât partenerilor noștri din Balcanii de Vest, cât și statelor membre ale UE. Evaluările prezentate astăzi – riguroase, dar corecte – arată în detaliu stadiul reformelor din țările vizate de procesul de aderare și furnizează orientări și recomandări mai clare cu privire la etapele viitoare. Punerea în aplicare dinamică a acestora va ajuta țările partenere să avanseze în direcția aderării la UE și va oferi rezultate pe termen lung. În paralel, am prezentat un plan economic și de investiții menit să stimuleze redresarea lor pe termen lung și să accelereze convergența economică a acestor țări cu UE.”*

Balcanii de Vest

O politică de extindere credibilă constituie o investiție geostrategică în pace, securitate și creștere economică, la nivelul întregii Europe, cu atât mai mult în aceste vremuri marcate de agravarea provocărilor și a diviziunilor globale. Perspectiva certă, bazată pe merit, a apartenenței depline la Uniune a țărilor din Balcanii de Vest răspunde propriilor interese politice, economice și de securitate ale Uniunii Europene. Comunicarea Comisiei intitulată „Consolidarea procesului de aderare – O perspectivă credibilă de aderare la UE pentru Balcanii de Vest”, aprobată de statele membre, în martie 2020, prezintă propuneri concrete de consolidare a procesului de aderare, asigurându-i o previzibilitate, o credibilitate și un dinamism sporite și imprimându-i o orientare politică mai puternică. Abordarea consolidată subliniază cât este de important ca procesul de aderare să țină seama de merite, să fie întemeiat pe încrederea reciprocă și pe angajamente clare din partea Uniunii Europene și a Balcanilor de Vest și să pună și mai mult accentul pe reformele fundamentale.

Realizarea de progrese credibile în domeniul statului de drept reprezintă, în continuare, un obstacol important, adesea corelat cu lipsa de voință politică. În întreaga regiune a Balcanilor de Vest, cultura judiciară continuă să se caracterizeze prin lentoare și prin lipsa unui angajament suficient de puternic în favoarea principiului independenței justiției. În general, combaterea corupției și-a pierdut din intensitate, rezultatele obținute în majoritatea țărilor partenere neîndeplinind nici pe departe cerințele procesului de aderare; rezultatele cele mai slabe din ultimul an s-au înregistrat în domeniul libertății de exprimare și al pluralismului mass-mediei.

Pentru prima dată, Comisia evaluează echilibrul global al negocierilor de aderare purtate atât cu Muntenegru, cât și cu Serbia și propune calea de urmat. În felul acesta, conferințele interguvernamentale, ce ar urma să aibă loc după publicarea pachetului anual al Comisiei, vor putea servi drept forumuri de dialog politic privind reformele, făcând bilanțul întregului proces de aderare și stabilind planificarea pentru anul următor, inclusiv în ceea ce privește deschiderea și închiderea capitolelor și posibilele măsuri corective.

În cazul Albaniei și al Macedoniei de Nord, Comisia așteaptă cu interes primele conferințe interguvernamentale care urmează să fie convocate de îndată ce Consiliul va adopta cadrele de negociere. Comisia a confirmat că s-au înregistrat noi progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor în Albania și Macedonia de Nord. Albania a realizat deja progrese decisive și se apropie de îndeplinirea condițiilor stabilite de Consiliu în perspectiva primei conferințe interguvernamentale.

Bosnia și Herțegovina mai trebuie să abordeze 14 priorități-cheie din avizul Comisiei referitor la cererea sa de aderare la UE, măsurile luate în acest sens nefiind încă suficiente. În ceea ce privește Kosovo, s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește reformele legate de UE și este important ca autoritățile kosovare să depună eforturi mai energice, pentru avansarea pe calea europeană, inclusiv prin punerea în aplicare a Acordului de stabilizare și de asociere.

Tot astăzi, Comisia a adoptat un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest. Acest plan cuprinzător urmărește să stimuleze redresarea pe termen lung a regiunii, să sprijine tranziția ecologică și digitală, să încurajeze cooperarea economică regională, să impulsioneze creșterea economică și să susțină reformele necesare pentru a avansa pe calea către UE.

Turcia

Turcia rămâne un partener-cheie al Uniunii Europene, deși a continuat să se îndepărteze de aceasta, prezentând regrese grave în ceea ce privește democrația, statul de drept, drepturile fundamentale și independența sistemului judiciar. După cum a remarcat Consiliul în 2018 și 2019, negocierile de aderare cu Turcia au ajuns efectiv într-un impas și nu se mai poate avea în vedere deschiderea sau închiderea altor capitole. Raportul prezentat astăzi confirmă că situația ce a condus la această evaluare persistă, deși guvernul a afirmat în repetate rânduri că se angajează să îndeplinească obiectivul aderării la UE. Dialogul și cooperarea cu Turcia au continuat, în special în ceea ce privește abordarea provocărilor legate de migrație, în pofida preocupărilor suscitade de evenimentele de la frontiera greco-turcă din martie 2020. Rapoartele evidențiază, de asemenea, modul în care politica externă a Turciei s-a opus din ce în ce mai des priorităților UE din cadrul politicii externe și de securitate comune.

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE